

GRONINGER

Vrijdag

COURANT.

den 24 April.

B E K E N D M A K I N G.
BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad Groningen, gezien hebbende eene missive van den Heer Staatsraad, Gouverneur dezer Provincie, gedagteekend den 3 April 1829, no. 25.

Hebben goedgevonden, bij deze ter kennis van de daarbij belanghebbenden te brengen, dat Zijne Majesteit, bij besluit van den 23 Junij 1828, heeft gelieven te bepalen, dat er in de maand Julij 1830 binnen de stad Brussel eene tweede algemeene TENTOONSTELLING van voortbrengselen van volkswijst zal plaats hebben, even gelijk er in 1825 te Haarlem is gehouden; dat alle voortbrengselen van het fabriekwezen, welke zich, herzij door deugdzaamheid, herzij door fraaije bewerking, of algemeen gebruik en matigheid van prijs aanbevelen, in aanmerking zullen komen, en voor de Tentoonstelling geschikt zijn, wordende dienvolgens de fabrikanten in deze Gemeente uitgenoodigd en aangemoedigd, om de voortbrengselen hunner nijverheid of van hun vernuft ter mededinging met die uit andere provinciën te zijner tijd in te zenden, en den luister der Tentoonstelling te helpen verhoogen.

Gedaan te Groningen, den 9 April 1829.

Burgemeester en Wethouders: J. F. VAN IDDEKINGE.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: R. LOHMAN.

A D V E R T E N T I E.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad Groningen brengen bij deze ter kennis van allen, die daarbij belang hebben, dat de herijk der lengtematen en gewigten, daar onder begrepen het Zilvermids-gewigt, in deze Gemeente zal plaats hebben voor de Ingezetenen, wonende in de Roode letters A, B, C en D, van den 2den tot den 6 Maart aanstaande; voor die in de letters E, F, G en H, van den 9den tot den 13 Maart; voor die in de letters I, K, L en M, van den 16den tot den 20 Maart; voor die in de letters N, O, P en Q, van den 23sten tot den 27 Maart; voor die in de letters R, S, T en U, van den 30 Maart tot den 3 April, en voor die in de letters V, W, X, Y en Z, van den 5den tot den 10 April, en voorts dat de herijk der Inhouds-Maten voor drooge Waren, zoo Tonnematen als andere Korenschalen en de Wisse, zal geschieden voor de Ingezetenen, in de roode letters A tot H, van den 21sten tot den 24 April aanstaande; voor die in de letters I tot Q, van den 27 April tot den 1 Mei, en voor die in de letters R tot Z, van den 3den tot den 8 Mei, en zulks alles telkens des voormiddags van 9 tot 12 en des namiddags van 2 tot 5 uren, de Zaterdag en Zondag uitgezonderd.

En opdat de belanghebbenden zich voor de onaangename gevolgen van verzuim in dezen mogen hoeden en van de bepaalde straffen vrijwaren, worden dezelve herinnerd aan het Koninklijk besluit van den 30 Maart 1827 (Staatsblad no. 13), houdende bepaling der straffen, waarin zij zullen vervallen zijn, die nalatig mogten zijn in het nakomen hunner verplichting in dezen.

Groningen den 3 Maart 1829.

Burgemeester en Wethouders: J. F. VAN IDDEKINGE.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: R. LOHMAN.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad Groningen verwilligen de belanghebbenden, welke, met of zonder KRAAM, tot de Negotie op de aanstaande MEI-KERMIS begeeren voor te staan, dat zij zich hebben te vervoegen op het Stadhuis, ter Registratie, op Vrijdag, den 24 April 1829, des voormiddags van 9 tot 12 uren en des namiddags van 2 tot 4 uren; terwijl bij de Registratie het verschuldigde Stede- en Waakgeld terstond moet worden betaald.

Aan het Bureau van den Burgerlijken Stand der Stad Groningen zijn voor de naaste Bloedverwanten verkrijgbaar de navolgende doodakten, te weten:

Eene van Maaijke Bolhuis, oud 17 jaren, dienstmeid, laatst woonachtig geweest te Groningen, geboren te Dokkum, dochter van wijlen Sephie Jacobs, overleden te Harlingen, den 2 April 1829, en eene van Gonne van Rink, oud 36 jaren, Arbeidster, geboren en laatst woonachtig geweest te Groningen, ongehuwd, overleden te Vollenhove, den 18 Maart 1829.

I T A L I E.

Rome den 7 April.

Den 5 dezer heeft de plegtige krooning van den Paus op de Loggia van St. Pieter plaats gehad. Op den zuilengang der groote kerk waren, voor Zijne Majesteit den Koning van Beieren en voor H. Keiz. H. de grootvorstin Helena van Rusland, bijzondere loges ingerigt, alsmede voor de staatsgezanten en andere aanzienlijke lieden. De troepen hadden bij den trap een carré gevormd, de gansche overige plaats was vol menschen en koetsen. Nadat de Paus zich op den troon geplaatst had, zweeg de krijgsmuziek en begon het plegtige gezang: *Corona aurea super caput ejus*; de toonen klonken verre over het plein heen en deden eene wondervolle werking. De Loggia zelf was met purper en gouden stoffen bekleed. De brandende lichten, de groote bossen struisvederen, alles droeg er toe bij, om den indruk van het ongewone te verhoogen. Na een kort gebed van den kardinaal-deken, nam de ter linkerzijde staande kardinaal-diaken den Paus de bisschopsmuts van het hoofd, en die ter rechterzijde zette hem de drievoudige kroon op. Het geschut van het kasteel verkondigde dit plegtige oogenblik en alles knielde neder, om den zegen te ontvangen. De geheele plegtigheid is door het schoonste weder begunstigd geworden.

— Wij hebben de volgende berichten uit het Grieksche leger te Martino, in Beotië, van den 8 Feb., ontvangen:

„Mahmud, de nieuwe Pacha van Livadië, had bevel, ons leger aan te tasten; Omer-pacha, die bij Theben gelegerd is, had hetzelfde plan, en er had tusschen hen eene soort van wedstrijd plaats, welke ons het eerst zoude aanvallen. Gisteren naderde Mahmud met 3000 man infanterie en 500 man kavalerie, doch er ontstond slechts eene schermutseling. Heden viel er een algemeen en hardnekkig gevecht voor; de overwinning was lang twijfelachtig, doch keerde zich eindelijk aan onze zijde. Nadat de Turken zich tot den aanval geschaard hadden, naderden zij ons leger tot op een gewerschoot, en wierpen zich toen met een vreeselijk geschreeuw van *Alla! Alla!* op onze verschanzingen, doch werden tot driemaal terug geslagen. De vlucht was algemeen, en wij vervolgden hen drie uren ver. De Turken verloren meer dan 200 man, waaronder al hunne vaandeldragers. Wij maakten 3 vaandels en vele wapenen buit. Deze overwinning doet hopen, dat Mahmud spoedig Livadië zal moeten ontruimen.”

ANCONA den 2 April.

Alle berichten uit de havens van Italië en Griekenland stemmen daarin overeen, dat onder de gecombineerde eskaders groote bewegingen plaats hebben, en dat door de Engelschen aanmerkelijke toerusting op de Iónische eilanden gemaakt worden. De garnizoenen worden versterkt en de vestingwerken verbeterd. Zoodra de emancipatie door zal gegaan zijn, kan Engeland eene dreigende stelling aannemen, en zal zulks waarschijnlijk ook doen. De zaken van Griekenland zullen veressend worden, en tot dit einde zullen de gezanten naar Konstantinopel worden gezonden. De verdere voorstellen zijn: 1°. de vergrooting van Griekenlands grenzen; 2°. het bepalen van Griekenlands regeringsvorm, naar een beperkt Monarchaal systema, en 3°. de betrekkingen van den Griekschen Staat jegens de Porte en jegens het overige Europa. Behalve deze, zullen nog over andere bepalingen worden beraadslaagd, en bij een' gelukkigen afloop der onderhandelingen, zal het daaruit vloeijende traktaat door Engeland, Frankrijk en Rusland ondertekend worden. Ten opzichte der handhaving en den waarborg van dit traktaat meent men, dat Oostenrijk, Pruisen, Nederland en Zweden uitgenoodigd zullen worden, daaraan deel te nemen. Men hoopt eindelijk de uit deze onderhandelingen ontstane betrekkingen met de Porte zich ten nutte te maken, om ook den oorlog tusschen Rusland en de Porte te doen eindigen, en eenen algemeenen en duurzamen vrede in het Oosten te bewerken.

— Een Turksch fregat en eene korvet, welke op de werken van Sinope zijn

gebouwd, waren in den nacht van den 9den op den 10 Maart door den Bosphorus gezeild. De kasteelen hadden dezelve voor Russische oorlogsschepen aangezien, een hevig vuur gemaakt en beide schepen zoodanig gehavend, dat men dezelve met het stoomschip naar Konstantinopel heeft moeten slepen, om hersteld te worden.

P O R T U G A L.

Lissabon den 3 April.

Donna Isabella Maria, die Portugal als regentes bestuurd heeft, wordt alsnog door haren broeder don Miguel gevangen gehouden. De Miguelisten pogen den moorddadigen aanslag op het leven van die prinses te weerspreken, en verontschuldigen den Dwingeland, ten opzichte der gevangenhouding zijner zuster, met te zeggen, dat haar onzedig gedrag dezen maatregel noodzakelijk heeft gemaakt. Zulks is echter een verregaande laster.

Om echter eenigen schijn aan dien laster te geven, brengt men daarmede in verband het lijk van dengene, die door den Dwingeland in het paleis vermoord is, op den dag, dat hij ook zijn pistool op zijne zuster heeft gelost. Don Miguel heeft den 28 Maart eene geheime conferentie met de leden van het Opperhof van Justitie gehad, en de magistraten hebben zich naar het paleis begeven, om den schijn te geven, alsof zij eene geregelijke onderzoeking deden.

Het Portugesche vaartuig *le Camoens*, komende van Rio Janeiro, is met het geschut van voor deze hoofdstad verdreven, en gedwongen geworden naar de baai van Cascaes de wijk te nemen, alleen uit vreeze, dat er berigten uit Brazilië zouden bekend worden. Bij Cascaes is de politie dadelijk aan boord gekomen en heeft er 36 uren doorgebracht, om alle brieven en papieren in beslag te nemen, waarna zij de equipage en de passagiers een' eed hebben afgenomen, om geene berigten te verhalen of tijdingen te verspreiden.

Intusschen verspreidt zich het gerucht, dat don Pedro de hoven van Engeland, Oostenrijk en Frankrijk heeft uitgenoodigd, de regten van zijne dochter donna Maria te handhaven, en dat, daar die hoven zich hiervan niet wel kunnen ontslaan, er geweld tegen don Miguel zal gebruikt worden. (Volgens het Engelsche dagblad *the Sun*, zoude er werkelijk in Engeland eene expeditie tegen den Overweldiger worden gereed gemaakt. Indien men het staatkundig gedrag van Engeland jegens Portugal nagaat, zoude men aan de waarheid van dit berigt moeten twijfelen.)

D U I T S C H L A N D.

Weenen den 8 April.

Van de Servische grenzen schrijft men, in dato den 2 dezer, het volgende:

„De Pacha in Belgrado heeft dépêches van den nieuwen Grootvisier uit Janina ontvangen, waarin hij hem meldt, dat het hem eindelijk gelukt is, de Albanezen, door het betalen hunner achterstallige soldij, te bevredigen en met hen eene kapitulatie te sluiten, volgens welke 6000 Albanezen naar den Donau zullen opbreken, en 6000 man onder de bevelen van den Pacha van Janina zullen gesteld worden.

„De Pacha van Scutari zoude strenge bevelen van den Grootvisier ontvangen hebben, om dadelijk zijn contingent naar het pachaliek van Janina af te zenden. Deze Pacha is tot heden weigerachtig daarin gebleven.

„Na de noodige bevelen naar de onderscheidene pachalicks afgezonden te hebben, was de Grootvisier van Janina naar Konstantinopel vertrokken. Den 10 Maart was hij, met een gevolg van 30 personen, Bitoglia doorgetrokken.

„De berigten uit Macedonië, van den 20 Maart, zijn ongunstig. Aldaar heerschte, even als door geheel Turkije, schaarscheit aan levensmiddelen, deels veroorzaakt door de Russische blokkade der Dardanellen, deels door de verschijning van eenige Russische oorlogsschepen in de golf van Salonichi, welke alle vaartuigen met levensmiddelen wegnemen. Deze schaarscheit wordt door den woekergeest vermeerderd, waardoor de prijzen der levensmiddelen steeds stijgende zijn. Uit het anders gezegende Bitoglia wordt, in dato den 12 Maart, geschreven, dat aldaar een occa tarwe reeds 45 para's kost. In gelijke verhouding stonden alle overige levensmiddelen, en in de omliggende streken waren de bewoners door den nood tot vertwijfeling gebracht.

„Overigens zeggen die berigten, dat de toerusting ten oorlog in Macedonië met grooten ijver worden voortgezet. Uit Bosnië wordt hetzelfde gemeld.”

Van den 11den. Van de Moldavische grenzen schrijft men, in dato den 2 dezer, het volgende:

„In de laatste 14 dagen was de toestand der wegen in de prinsdommen, door het regenachtig weder en de overstromingen der rivieren, zoo slecht, dat de marsch der troepen daardoor verhinderd werd. Het vervoer van levensmiddelen is hierdoor ook moeilijk en ondergaat eenige vertraging.”

— Van de grenzen van Walachije heeft men, in dato den 27 Maart, de volgende berigten:

„De Turken hebben den 24 dezer een' uitval uit Giurgewo gedaan en wel met eene groote magt. Zij hebben hunnen aanval gerigt tegen een der Russische kampen, een uur van de vesting verwijderd, waarin zich 3000 man bevonden. De Russen, eene versterking van 1500 kozakken ontvangen hebbende, hebben den vijand terug gedreven.

„Te Varna is men bezig met een plan ten uitvoer te brengen, bestaande, om troepen aan de kust van Anatolië te ontschepen, en Konstantinopel aan dien kant te bedreigen.

„Men verzekert, dat er in de laatste dagen van Februarij een moorddadig gevecht aan den kant van Varna heeft plaats gehad. De generaal Roth, die meende, dat de Turken op dat punt nauwelijks 7000 man bijeen hadden, had hen onverwachts aangevallen; doch de vijand ontwikkelde eene dubbele magt en hieruit was een hevig gevecht ontstaan.

„Te oordeelen naar de voorbereidselen, die gemaakt worden, zal het hoofdkwartier naar Kallarasch, anderhalf uur van Silistria, verlegd worden. Men meent, dat Z. M. de Keizer van Rusland zich in persoon derwaarts zal begeven.

„Daar vele troepen naar Silistria trekken, meent men, dat die vesting ten nauwste zal worden ingesloten en welligt zal bestormd worden. De Turksche bezetting is door ziekte zeer verzwakt.

„Het korps van den generaal Geismar bedraagt op dit oogenblik 26,000 man. Men spreekt steeds van een' inval in Servië over Palanka; de Russen zouden daarin door de Christenen in die streken ondersteund worden. Behalve de brug te Isaktscha, die voltooid is, worden ook te Hirzowa, te Olteniza en te Palanka bruggen over den Donau geslagen. Te Bucharrest worden 14 hospitalen ingerigt.

„De Grieksche Patriarch te Konstantinopel heeft het eten van vleesch in de vaste voor dit jaar vergund.”

BERLIJN den 13 April.

De beroemde reiziger Alexander van Humboldt is van hier naar Rusland vertrokken, om het Uralgebergte en andere onbekende landstreken van dat uitgestrekt rijk te bezoeken.

— De berigten uit Rusland, Duitschland en Zweden spreken alle van den langen duur des winters. In de eerste dagen van April is er in Stokholm nog veel sneeuw gevallen, en den 3 April was er de Sledebaan zoo goed als in het midden van den winter. Het ijs in de Weichsel, Oder en Pregel is eerst tusschen den 8 en 12 April losgeraakt, en heeft dijkbreuken en overstromingen veroorzaakt. Uit Koningsbergen schrijft men, van den 8 April, dat het ijs slechts gedeeltelijk in de Pregel was weggedreven; dat op vele plaatsen bruggen zijn weggespoeld en dijken doorgebroken, en dat de gemeenschap naar Lithauen is gestremd. Uit Dirschau, aan den Weichsel, schrijft men, van den 10 April, dat de ijsgang veel schade had veroorzaakt; van Thorn tot Marienwerder waren reeds 7 dijken doorgebroken. Den 9den zette zich bij het dorp Langfelde een ijssdam, de rivier wies tot eene hoogte van 25 voeten, en bij Guttland brak de dijk door. De huizen staan aldaar tot de daken in het water en alles is over-

stroomd en verwoest; verscheidene menschen zouden daarbij zijn omgekomen.

— Te Kopenhagen heeft men berichten van IJsland, tot den 5 Maart. De winter was in dat Noordelijk gewest zacht geweest, en men had bijna geen ijs of sneeuw gehad. In den nacht van den 21 op den 22 Feb. had men eene hevige aardbeving op IJsland gehad, welke in de bebouwde omstreken van den brandenden berg Hekla veel schade had veroorzaakt. Zes à zeven hoofdsteden zijn bijna vernield.

FRANKFORT den 17 April.

Het dagblad *le Courrier d'Orient* deelt, in dato den 24 Februarij, het volgende bericht nopens de Grieken mede:

„Men heeft bericht uit Salona, dat de Turken bijna al hunne stellingen in Livadië hebben verlaten, als ook de steden Livadië, Daulia, enz. Gebrek aan levensmiddelen en de laatste overwinningen der Grieken op het vaste land hebben hen tot den terugtocht gedwongen. De gevangene Turken, die voor den prins *Tpsilanti* gebragt zijn, hebben verklaard, dat de schaarsheid van granen zoodanig was, dat het brood tegen 12 piasters de oca verkocht werd. De heer *Daniel*, aide-de-camp van den prins *Tpsilanti*, heeft aan den president de aangename tijding van verscheidene overwinningen, door de Grieken bevochten, overgebragt.

„De Grieken hebben alle positiën in Oost-Griekenland heroverd en bezet, die zij in het voorgaande jaar hadden. Zij trachten thans Missolunghi, Athene en andere steden te hernemen. De generaal *Denzel* verwachtte eene versterking van 1800 man, onder aanvoering der Chiharchen *Pedro*, *Christodulo* en *Farmaki*, om de Turken uit de engten van Makrinoros te verdrijven.” (Uit deze en meer andere berichten ziet men, dat de Grieken steeds zegevierende zijn, en dat de tijding, alsof *Tpsilanti*, te ver op het vaste land doorgedrongen zijnde, door *Omer*-Pacha en andere Turksche bevelhebbers uit Lepanto, Zeiton en Theben was overvallen, verslagen en tot de landengte van Korinthe teruggedreven, of zelfs wel geheel door de Turken was afgesneden, geheel ongegrond is, of wellicht door de Turkenvrienden is verzonnen, om dat hun wensch zoodanig was.)

Van den 18den. Uit Gallatsch schrijft men, in dato den 24 Maart, het volgende:

„Het geheele Russische leger verlaat deszelfs kantonnementen; geheel Moldavië is in beweging; de groote wegen zijn met wagens en geschut, en met troepen bedekt; de geheele provincie, als ook het naastgelegen Bessarabië, gelijkt een bewegelijk leger, herwelk naar den Donau trekt. Na de marschen te oordeelen, zijn deze troepen naar Isaktscha, Hirsowa en Silistria bestemd.

„Men verzekert, dat de opperbevelhebber, graaf *Diebitsch*, binnen weinige dagen Jassy zal verlaten, om zich met het gros der armee naar Schumla te begeven. Het zoude schijnen, alsof de operatiën naar dat punt gerigt zijn. Dit plan zoude thans minder zwarigheden opleveren, omdat de linkervleugel der Russen volkomen door de stellingen gedekt zijn, die zij in Oostelijk Bulgarië tot aan Varna bezitten, en waarin zij zich, in weerwil van de gedurige aanvallen der Turken, steeds hebben gehandhaafd.

„De geestdrift der officieren tot een' veldtocht, waarbij roem en eer te behalen zijn, de godsdienstige ijver der soldaten, die dezen oorlog als eene geloofszaak beschouwen, de voortreffelijke ruitertij, als ook de schoone artillerie-parken verwekken algemeene verwondering. In de prinsdommen hebben zich vrijwillige korpsen jonge lieden geformeerd, grootendeels kavalerie, die verlof hebben verzocht, zich bij het Russisch leger te mogen voegen.”

G R O T B R I T T A N J E.

Londen den 18 April.

Het ministerieel avondblad, dat te regt beweert, dat de hertog van Wellington, door den maatregel ten aanzien der R. Katholiken, zeer in achtving van geheel Europa gerezen is, meent, dat zijn invloed buiten 's lands grootelijks strekken zal, om den vrede te herstellen, en dat de zending van een' zoo bekwaamen gezant, als den heer *Robert Gordon* naar Konstantinopel ook veel toebrengen zal, om Engeland als bemiddelaar te doen optreden, waartoe de pogingen van lord *Heytesbury* bij het Russische hof mede dienen. Het voegt er de verzekering bij, dat Engeland in deze vredelievende politiek oprecht en volkomen door Frankrijk en ongetwijfeld ook door Oostenrijk ondersteund zal worden.

— Dezer dagen verhaalde men, dat van hier, met overleg van Frankrijk, eene expeditie tegen don *Miguel* zou uitgezonden worden.

— De Roomsche-Katholiken te Dublin hebben, in eene daartoe gehoudene vergadering, besloten, om hunne emancipatie door geene illuminatiën of dergelijke openbare vreugdeblijken te vieren, ten einde geene aanleiding tot rustverstoring te geven, of de gevoelens te kwetsen van anders denkenden, wier gevoelens, hoe verkeerd ook, uit eene eerlijke overtuiging kunnen voortspuiten.

— In de op Woensdag door het Hoogerhuis gehoudene zitting heeft de markies van *Anglesy*, met weinige woorden, te verstaan gegeven, dat hij, in eene der eerste zittingen na Paschen, aan hunne lords een verslag zal geven van zijn onlangs gehouden gedrag in Ierland, gedurende zijn bekleeden van de hoedanigheid van lord-luitenant aldaar, ten einde zich vrij te pleiten van de onverdiende berispingen en ongegronde vermoedens, hem zijdelings aangewreven, en op welke eenige leden, naar het schijnt, sedert de zittingneming van den markies in het Hoogerhuis, reeds verscheidene malen hebben gezinspeeld.

— Het doorgaan en bekrachtigen der bill, betreffende de emancipatie, schijnt bij de ingezetenen van Ierland de levendigste gevoelens van dankbaarheid omtrent den hertog van *Wellington* opgewekt te hebben, aan wiens ondersteuning en onvermoeide zorg zij bovenal rekenen het wel slagen van dien maatregel verplicht te zijn. Eergisteren heeft hier in de herberg *Union Hotel*, onder voorzitting van den hertog van *Leinster*, eene voorloopige bijeenkomst plaats gehad van eenige binnen Londen zich bevindende edelen en heeren uit Ierland, ten einde te delibereren over de gepastheid eener te houden publieke zamenkomst tot het nemen van maatregelen, ten einde binnen Dublin den hertog van *Wellington*, ter gedachtenis van zijnen laatsten maatregel ter emancipatie van Zr. Ms. R. Katholijke onderdanen, een standbeeld op te rigten; en is op die voorloopige bijeenkomst besloten, om de bedoelde publieke zamenkomst te bepalen op Zaterdag, den 2 Mei, in de *London Tavern*.

— Onder de geïnteresseerden van Lloyd verwekte Woensdag niet weinig opzien het bericht, dat Engelsche eigendom, naauwelijks even buiten het kanaal, genomen was. Het genomen schip is de *Union* van Buenos Ayres, voerende de vlag dier republiek, maar hebbende eene aan kooplieden van Londen toebehoorende lading in; het heeft maar kortst geleeden de Theems verlaten, en was bestemd naar Rio Janeiro. Het schip, waardoor de *Union* genomen is, heet *Ferdinand VII*, maar is kortelings hier op de rivier uitgerust, onder den naam van *Alexander de groote*. De equipage bestond geheel of grootendeels uit Engelschen, die voorgaven naar Kadix te moeten, om daar gewapend en uitgerust te worden, ten einde onder Spaansche vlag tegen de schepen der overzeesche koloniën ter kaapvaart uit te gaan. Zij verlieten de rivier in ballast, en na eed gedaan te hebben, van noch wapenen noch ammunitie aan boord te hebben. Zij moeten dus ter sluik zich van wapenen hebben weten te voorzien, en zich de *Union*, die digt bij hen op de rivier gelegen heeft, ter prooi bestemd hebbende, gingen zij genoegzaam ten zelfden tijde onder zeil. Zoo als uit heden van de *Corunna* ontvangene brieven blijkt, is de *Union* aldaar opgebracht, en schijnt de *Ferdinand VII* van lettres de marque door den Spaanschen consul in Londen voorzien te zijn. Deze zaak, waarover men zich dadelijk bij den minister van buitenlandsche zaken gedresseerd heeft, kan niet zonder gevolg blijven.

— De jongste berichten van de Kaap de Goede Hoop, loopende tot den 2 December 11., brengen de tijding van den dood van *Chaka*, dat zoo gevreesde opperhoofd der Zuloten, die het vorige jaar de kolonie zoo vreeselijk heeft bedreigd gehad. Den 23 September was hij door zijne eigene broeders vermoord, waartoe het volgende aanleiding had gegeven: gewoep, zoo dikwerf hij voornemens was dezen of genen om het leven te doen brengen, voor te geven gedroomd te hebben, dat zoodanig iemand een eedgespan tegen hem smeetde, zeide hij op zeke-ten dag ook aan een' zijner getrouwste dienaren, *Boper* genaamd, gedroomd te hebben, dat deszelfs vader tot de dienst van eenen anderen Koning wilde overgaan, en dat hij dus en hem (*Boper*) en ook deszelfs vader moest doen ter dood brengen. Deze, nu hierop des dwingelands jongste broeder *Dingaam*, die hem den eersten slag had toegebracht, tot zijnen opvolger verkozen zou worden.

— Uit Sant-Yago du Chili schrijft men, in dato den 24 December, het volgende:

„Wij verkeerden steeds te midden van politieke bewegingen, en de Chiliërs, vermoeid van zoo vele veranderingen, zouden met vreugde elk bestuur goedkeuren, hetwelk hun eene duurzame rust konde verzekeren. Men denkt niet, dat de tegenwoordige constitutie lang zal gehandhaafd worden, en verwacht dezelve elk oogenblik veranderd te zien. Intusschen zoude de bestaande constitutie het geluk der inwoners wel kunnen verzekeren, doch zij heeft eene magtige partij tot vij-

andin. Van daar de oneenigheden en worstelingen van partijen, waarvan de overwonnenen in ballingschap worden gezonden. Chili bevindt zich in eenen zoo onzekeren toestand, dat het niet vreemd zoude wezen, dat men er een Keizerlijk van maakte, hetwelk den naam van het *Andesische Rijk* zoude dragen, welke naam van het gebergte de Andes is afgeleid; waarschijnlijk zoude *Simon Bolivar* Keizer van dat Rijk worden, ten minste zijne partij wil hem tot Souverein uitroepen. (Men ziet uit dit bericht op nieuw, dat het wezenlijk in het plan van *Bolivar* ligt, zich tot Keizer te verheffen, hetgene hij, even als *Napoleon*, trapswijze wil tot stand brengen. *Bonaparte* klom van Generaal tot Consul; van Consul tot Consul *ad vitam* en eindelijk tot Keizer op. *Bolivar* is van Generaal tot President, en van President tot Dictator geklommen, van welke hoogte hij op den troon zou willen stappen, zoo zulks hem niet verhinderd wordt. Onder het Keizerrijk wilde hij Chili, Peru, Bolivia en Columbia brengen, doch deze republieken zijn niet alle even gewillig, om zich onder een' dwingeland te krommen.)

„In de Zuidelijke republieken handelen de soldaten van *Bolivar* op de willekeurige wijze, en de inwoners hebben geene de minste bescherming tegen deze despoten in het klein.” (Frankrijk was onder *Napoleon* een militair bestuur, en even zoo is het in Zuid-Amerika onder *Bolivar*: gene Dwingeland deed zijn wil door geweld van wapenen uitvoeren, en trok den soldaat, die hem op zijnen troon handhaafde, boven den burger; deze Despoet treedt in hetzelfde voetspoor en laat de burgers door de soldaten onderdrukken; beide vergaten, dat de soldaat een dienaar van den burger is en ook door dezen bezoldigd wordt.)

F R A N K R I J K.

PARIS den 15 April.

De korvet *la Bayonnaise* heeft in 27 maanden eene reis om de wereld gemaakt, en is in Toulon teruggekomen. Zij heeft ook de Sandwichs-eilanden aangedaan. De beschaving was in dien Archipel weinig gevorderd, ofschoon dezelve jaarlijks door meer dan 150 Europeesche en Noord-Amerikaansche vaartuigen bezocht wordt: de meeste bewoners liepen naakt en leefden van rauwe visch en wortels. Bij het eiland Vanicolo had zij 12 dagen vertoefd, en nog vele voorwerpen van de schipbreuk van *la Peyrouse* gevonden.

— Het *Journal du Commerce* van heden zegt, dat een partikuliere brief uit Londen, van den 10 dezer, melding maakt van een levendig verschil, dat tusschen den Russischen ambassadeur graaf van *Liesen*, en lord *Aberdeen* is ontstaan. De graaf had zich aan den Engelschen minister beklagd: 1. dat Engeland aanzienlijke sommen naar Konstantinopel had gezonden, door tusschenkomst van een groot handelshuis in Europa; 2. dat een groot aantal Engelsche officieren naar Turkije waren vertrokken, met toestemming, om bij den Sultan te mogen dienen. Lord *Aberdeen* had het eerste ontkend, en er bijgevoegd, dat, indien er gelden naar Konstantinopel waren gezonden, zulks zonder toedoen van het gouvernement was geschied, hetwelk echter niet kon beletten, dat partikulieren met buitenlandse gouvernemen ten verdragen aangingen. Wat het vertrek van vele officieren betrof, konde hij niet ontkennen; doch hij zeide, dat die officieren geene aanstelling bij het leger hadden en geene soldij trokken; dat zij derhalve, volgens de Engelsche wetten, vrij waren in dienst van andere gouvernemen ten te treden. De Russische ambassadeur zoude deze antwoorden niet voldoende hebben gevonden, en zich daarom tot lord *Wellington* gewend hebben, die hem echter niets meer heeft ingelicht. Hij had daarop een' koerier naar Petersburg gezonden.

Van den 17den. Het schijnt zeker, dat er dépêches naar den generaal *Guilleminot* gezonden zijn, om hem te gelasten van naar Konstantinopel terug te keeren.

— Het gouvernement heeft een octrooi van uitvinding verleend voor eene nieuwe soort van diligences met een eenig wiel, welke gezegd worden niet te kunnen omvallen. Zij zullen 30 tot 40 personen kunnen bevatten, waarvan ieder een' hoek zal hebben, en zoodanig op veren hangen, dat, hoe snel ook voortgaande, de reizigers zonder moeilijkheid zullen kunnen schrijven. De bergplaatsen voor bagaasje en goederen zullen aan weersijden van het wiel geplaatst worden. De uitvinder is een Marseillaan, en zijne uitvinding de vrucht van lange onderzoekingen en proefnemingen.

— Men leest in een onzer dagbladen, dat de slavenhandel steeds met eene buitengewone stoutmoedigheid door Fransche schepen wordt gedreven. Volgens bericht uit Guadeloupe, heeft een Engelsch fregat zich in volle zee meester gemaakt van een' Franschen slavenhaarder, en heeft een' prijsmeester met 15 Engelschen en tien vrije Negers op denzelfden geplaatst. — De Fransche equipage heeft echter op nieuw dit schip vermeersterd, de Engelschen op *Dominica* ontscheept en is vervolgens naar Guadeloupe gezeild, alwaar niet alleen de lading neger-slaven, maar zelfs de Engelsche vrije Negers in openbare veiling zijn verkocht. Een Britsch oorlogsvaartuig moet te dier zake naar genoemd eiland zijn gestevend, en de bevelhebber van hetzelfde zeer ernstige vertoogen hebben gedaan, die, naar luid dezer brieven, gewisselijk het onderwerp zullen worden van eene onderhandeling tusschen beide kabinetten.

Van den 18den. Uit Lissabon wordt, van den 4 April, het navolgende gemeld: „Op de aanklagt van een' dienstbode, heeft men dezer dagen weder in verzekerde bewaring gesteld een' Zwitserschen horlogiemaker, en een' Franschen graveur, als beschuldigd van vrijmetselarij, en pogingen, om het bewind van don *Miguel* om verre te werpen.

„De Infante *Isabella* bevindt zich steeds in het paleis van Queluz. Het heet, dat zij nog ongesteld is, en eertlang hare woonplaats in het klooster van Estrelha zal vestigen.”

— Volgens berichten uit Madrid, wordt de openstelling van de vrijhaven van Kadix tegen den 30 Mei te gemoet gezien. Die ongelukkige stad heeft onder de laatste omstandigheden zoo veel geleden, dat de bevolking tot beneden de helft der vroegere tijden was verminderd, en de huren der woningen tot beneden twee-derden der vorige prijzen waren gedaald. Men wacht er nieuwe handelshuizen, zoo uit Sevilla, als uit Gibraltar, Bordeaux en Havre.

— Uit Lyon schrijft men, in dato den 15 April, het volgende:

„Een verschrikkelijke brand heeft, in den nacht van eergisteren, omtrent 100 huisgezinnen van haren goed beroofd. De brand brak te middernacht uit, ten Zuiden van de markt *Louis XVI*, en nam met den hevigen wind zoodanig de overhand, dat men eerst laat de vlammen konde meester worden, en de bewoners bijna naakt hunne huizen hebben moeten ontvlugten.”

— Bij voortduur verneemt men nog van de uitwerkselen der aardbeving in Murcia; te Orihuela heeft de toren van het klooster der Drieëenigheid in deszelfs val de kerk van dien naam verpletterd, en in dezelfde stad zijn het klooster der geestelijken van St. Jan en de kerspelkerk van St. Justus omgeworpen. Te Guadalaxara zijn 557 huizen, de kerk en het fort vernield. Het getal der omgekomenen in de verschillende steden en dorpen bedraagt meer dan 3000, en dat der gewonden of verminkten ruim dubbel zoo veel.

N E D E R L A N D E N.

BRUSSEL den 18 April.

Z. M. heeft den 10 dezer een besluit genomen, luidende hoofdzakelijk als volgt: „In overweging genomen hebbende de aanmerkingen der afdelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal op het budget voor het tweede tienjarig tijdvak, en bijzonder die ter invoering van bezuinigingen op de uitgaven, en bij voortduring alle vereenvoudigingen en bezuinigingen willende invoeren, welke in het belang van hoogstdezelfs welbeminde onderdanen als mogelijk erkend zullen worden, en met den regelmatigen gang van het Gouvernement bestaansbaar zijn; overwegende, dat de behoeften van den Staat, te beginnen met dat tweede tienjarig tijdvak, aan de Staten-Generaal zijn verklaard te bedragen, voor de gewone behoeften f 68,754,318, voor de buitengewone behoeften provisioneel f 12,500,000, en, volgens de wet van den 27 December 1828, betreffende de overzeesche bezittingen, f 1,050,000, en dus in het geheel f 82,304,318, en dat na de wijzigingen, welke de eerste redactie van het tweede tienjarig budget heeft ondergaan, daarop voor gewoon is gebragt f 64,104,454 41, en er dus voor het buitengewone overblijft f 18,199,863 59; zoo besluit Z. M., dat, in de verwachting, dat het eerste gedeelte van het budget der uitgaven van den Staat voor het tweede tienjarig tijdvak nu zal worden vastgesteld ten bedrage der voorgedragene som van f 64,104,454 41, het tweede gedeelte van dat budget, voor zoo veel geheel onvoorziene omstandigheden zulks niet onmogelijk maken, voor het jaar 1830, niet zal overschrijden de som van 15½ miljoen, daaronder begrepen de f 2,450,000 voor rente en amortisatie der geldleeningen voor de overzeesche bezittingen. Die eerste vermindering van uitgaven zal, voor zoo veel zulks mogelijk bevonden wordt, gedurende de eerste jaren van het tweede tienjarig tijdvak worden voortgezet, zoodanig, dat de gezegde som van 15½ miljoen achtereenvolgend gebragt worde op 13½ miljoen, en dus het geheel der uitgaven van den Staat niet te boven ga 75 miljoen of f 77,450,000, met inbegrip van de rente en aflossing der leeningen voor de Indiën. Die bezuinigingen zullen kunnen worden tot stand gebragt, zoo door vereenvoudiging der 28

ken, als door onmiddellijke vermindering der uitgaven. Den gang der zaken vereenvoudigende, verlangt Z. M., bij het afschaffen of aan anderen opdragen der voor hoogst denzelfden minder dringende bezigheden, het middel te vinden, om meer tijd te kunnen toewijden aan zijne zorgen voor de groote Staatsbelangen. De minister van financiën zal opvolgelyk en zoodra mogelijk de noodige voorstellen doen ter bereiking van het voorgestelde doel, en zal hij zich tot dat einde met de andere ministers verstaan, en van alle hoogere collegien en ambtenaren de berigten en inlichtingen kunnen inwinnen, welke hij mogt noodig hebben."

Ten gevolge der bepalingen van dit besluit, is het mogelijk bevonden, om in het ontwerp van wet, ter bestrijding van het tienjarig budget, nieuwe wijzigingen te brengen, welke eene ontlasting der schatplichtigen in het algemeen zullen opleveren. Derhalve levert dat ontwerp van wet (waaruit het *gemaal* blijft weggeplaten), vergeleken zowol met het eerste ontwerp, als met het gewijzigde, onlangs aan de beraadslagingen der sectiën van de Kamer onderworpen, de volgende veranderingen en verminderingen op:

a. De accijns op het *geslagt* zal provisioneel behouden worden; het voorstel, om dezelve door eene belasting op het rundvee te vervangen, wordt ingetrokken, zullende die vervanging het onderwerp zijn van nadere wetgevende bepalingen. b. De omslag der grondbelasting zal alleen gedurende 1830 behouden worden; voor 1831 en volgende jaren zal zij nader bij de wet bepaald worden. c. De uitzonderingen, welke de personele belasting toestaat, worden provisioneel behouden. d. De verhoogingen van eenige accijnsen worden op eenen meer matigen taks bepaald, te weten: 1°. op het binnenlandsch gedistilleerd op 25, in plaats van 50 prCt.; 2°. op de binnenlandsche bieren en azijnen op 18, in plaats van 50 prCt.; zullende overigens de gemeentelijke belastingen op die accijnsen en op de wijnen worden afgeschafte of verminderd, in evenredigheid der vermeerderingen voor den Staat; 3°. op het zout op 15, in plaats van 50 prCt. Voorts wordt eene korting van 15 prCt. toegestaan op den accijns van de ruwe suiker uit de kolonie Suriname, of andere West-Indische koloniën, mits dat deze laatste voortkomen van plantaadjen, aan ingezetenen des koninkrijks toebehoorende, of die ten hunnen behoeve verhypothekend zijn; en wordt de korting voor verlies op het raffineren van Engelsch en Fransch zout gebragt van 5 op 7 perCt. Eindelijk wordt de vrije vervoer van zout, welke tot 5 fl beperkt was, op 10 N. fl bepaald.

Naar luid van het verslag van de centrale afdeeling, wegens het ontwerp op de drukpers, waar over op aanstaanden Donderdag, den 23 April, zal worden beraadslaagd, zijn de antwoorden, van Gouvernementswege gegeven, ten aanzien der nieuwe redactie, over 't algemeen voor kennisgeving aangenomen. Sommige leden van de vijfde afdeeling hebben op nieuw hunne meening te kennen gegeven, dat in het laatste gedeelte van het eerste artikel het woord *regtstreeks* behoorde te zijn ingelascht, en dat, daar men bij het onderhavig ontwerp van de bepalingen van het thans bestaand wetboek van strafregt toch reeds was afgeweken, niets verhinderde, dat men ook in dat opzigt daarvan zoude afwijken. Drie leden van de zesde, en een lid van de vierde afdeeling hebben gewild, dat hoon en laster bij geschrifte niet mogten worden vervolgd, dan op de aanklagt van de beledigde partij zelve.

Het ontwerp, zoodanig als het is ingeleverd, wordt nog hoogelyk in sommige dagbladen afgekeurd.

Als een voorbeeld van eene buitengewoon snelle overvaart, mag men melding maken van eene stoom-pakboot van Ostende naar Londen. Van eerst-gemelde stad te één uur na middernacht vertrokken zijnde, was deze boot nog denzelfden dag, te 3 uren 's namiddags, te Londen, heeft vervolgens van laatst-gemelde stad tot 's Gravesend, zijnde 8 mijlen van Londen, een schip van 280 tonnen op sleeptouw genomen en was reeds te middernacht weder op hare standplaats te Londen.

APELDOORN den 14 April.

Gisteren is de vaart door het nieuwe Grifkanaal, van den IJssel bij Hattem, tot aan dit dorp, geopend geworden, en hebben de gouverneur dezer provincie, vergezeld van 4 leden der gedeputeerde staten van Gelderland, benevens den hoofdingenieur en andere landelijke, provinciale en stedelijke ambtenaren, op een met vlaggen versierd vaartuig, en onder luide toejuichingen eener over dit nieuw blijk van 's Konings belangstelling in de welvaart dezer provincie verheugde menigte, dat kanaal voor het eerst bevaaren.

STEENDEREN den 16 April.

Heden heeft alhier in de buurtschap Baak een droevig ongeluk plaats gehad. Een jongeling van 14 jaren, wonende $\frac{1}{2}$ uur van daar, door zijne ouders naar den wind-korenmolen gezonden, om eenig koren te laten malen, had de onvoorzigtigheid, om in den gang der wieën al spelende tusschen dezelve door te loopen.

Door dit onbezonnen vermaak, trof hem eene der wieën, die hem bijna 20 schreden verre wegwerp; zijnde hem de hersenpan ingeslagen, een arm gebroken en nog meer andere kneuzingen toegebracht.

Hij is oogenblikkelijk aan de gevolgen gestorven.

BREDA den 17 April.

Het gerucht van eene aanstaande echtverbintenis, tusschen den Keizer Don Pedro en eene Prinses van het huis van Orleans, schijnt zich hoe langer hoe meer te bevestigen.

Volgens brieven uit Antwerpen, spreekt men aldaar, dat er eene verandering in de inrigting van het leger zal plaats hebben; de 17 afdeelingen zouden in brigades, ieder van twee regementen, waarvan het bevel aan de oudste kolonels zoude worden opgedragen, verdeeld worden; ook zoude er eene verandering betrekkelijk den wapenschouw worden gemaakt, en zou voortaan een algemeene inspecteur worden benoemd, waarmede de anderen, in plaats van regtstreeks met den Kommissaris van Oorlog, in betrekking zouden staan.

Ook zoude er in de maand Augustus eene algemeene garnizoensverandering plaats hebben, en voegt men daar nog bij, dat er een ontwerp bestaat, om een regiment granadiers op te rigten, hetwelk altijd te Brussel in garnizoen zoude wezen, en des noods de lijfwacht des Konings uitmaken.

Aankomst en vertrek van Schepen.

Den 12 April is te Hull gearriveerd kapit. J. J. *Posta*, met het kofschip *de Zeelust*, komende van Amsterdam. Den 13den is van Liverpool vertrokken kapit. H. W. *de Groot*, voerende het kofschip *de Goede Hoop*, gedestineerd naar Antwerpen. Den 14den is van Newcastle vertrokken kapit. B. J. *Potjewijt*, voerende het kofschip *Agatha*, op avontuur naar de Oostzee. Den 18den is van Amsterdam vertrokken kapit. R. W. *Vos*, voerende het kofschip *de Vrede*, gedestineerd naar Riga.

S P A A R B A N K.

Het BESTUUR van het Departement GRONINGEN der Maatschappij: Tot Nut van 't Algemeen, brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat het gewoon verslag van deze inrigting aan de Leden van voormeld Departement in de gewone Departements-Vergadering is gegeven, en daarbij is gebleken, dat de staat van de Spaarbank op den 31 December 1828 was, als volgt:

Het totaal, door de Spaarbank verschuldigd, bedroeg . . . f 178,479-47.

Hieronder begrepen:

1) Het renteloos voorschot, uit de Departementskas aan de Spaarbank gedaan . . . f 500-00.

2.) Hetgene de Spaarbank sedert hare oprigting aan Interessen meer heeft ontvangen, dan schuldig is geworden:

Over vorige jaren . . . f 1,311-00⁵.

Over 1828, na aftrek der betaalde onkosten . . . f 800-43.

f 2,111-43⁵.

Bleef alzoo verschuldigd aan de Deelnemers, ten getale van

501, de som van . . . f 175,868-03⁵.

Hieronder zijn de Interessen bevat, op den 31 December 1828

ten voordeele van Deelnemers bijgeboekt . . . f 4,944-96.

Het kapitaal, op den 31 December 1828 aan de Deelnemers ver-

schuldigd, bedroeg dus . . . f 170,823-70⁵.

Bij de sluiting van den jare 1827 waren er 355 Deelnemers, en het kapitaal

aan dezelve verschuldigd, beliep f 109,905-64⁵.

Het Bestuur brengt bij deze gelegenheid andermaal ter kennis van de belanghebbenden, dat door het Departement, op voordragt van Kommissarissen tot de Spaarbank, in de vergadering van den 21 Januarij 1829 is besloten:

1. Dat de Rente, door de Spaarbank wordende betaald, in 't vervolg, van den datum van dit besluit te rekenen, zal worden betaald naar $3\frac{1}{2}$ ten 100 voor alle kapitalen, inkomstig ingelegd wordende, of alreeds naar die Rente ingelegd. De kapitalen, thans 4 ten 100 Rente gevende, zullen die Rente blijven doen.

2. De kapitalen van f 200 — 00 en daar beneden zullen 4 ten 100 Rente blijven geven; zoodra een kapitaal van één Deelnemer boven f 200 — 00 bedraagt, zal van het geheel slechts $3\frac{1}{2}$ ten 100 betaald worden, zoo echter, dat van een kapitaal boven f 200 — 00 nooit beneden f 8 — 00 Rente in het jaar zal worden voldaan.

3. Iemand verklarende, in eenige qualiteit in te leggen, zal die qualiteit of den naam van dengene, voor wien hij inlegt, moeten uitdrukken; Man en Vrouw, elk afzonderlijk inleggende, zullen te zamen als één Deelnemer worden beschouwd.

4. De Kommissarissen van de Spaarbank worden geautoriseerd, om de gelden der Spaarbank, behalve in Nederlandsche Fondsen, ook te beleggen in Schuld-bekentenissen ten laste van deze Stad of Provincie, op openbaar gezag uitgegeven.

Groningn

den 13 April 1829.

Namens het Bestuur voorn:

H. DE R A N I T Z,

Secretaris.

*. MORGEN, ZATURDAG, den 25 April, te zeven uren, het CONCERT van den Heer CHIODI, in de Zaal van KUILENBERG.

*. TOONEEL-LIEFHEBBERIJ.

Op MORGEN, ZATURDAG, den 25 dezer, in den Schouwburg, in de Poolestraat, precies te 6 uren: KABAAL EN LIEFDE; na hetzelfde: DE REIZENDEN, Blijspel.

*. Het Gezelschap TOONEELISTEN, onder Directie van W. G. WEDDE-LOOPER, zal, tijdens de Mei-Kermis, in den GROOTEN SCHOUWBURG, te Groningn, ZES uitgezochte TOONEEL-VOORSTELLINGEN geven, waarvan de drie eersten éénmaal in de Week, en wel des Zaturdags, zullen plaats hebben. De Intekeningslijst op het gewoon Abonnement ligt vóór bij L. DE VRIES.

GEBOORTE-, HUWELIJS- EN STERFBERIGTEN.

*. Heden beviel van eene DOCHTER Vrouwe HERMANNA PAULINA HENRI-CA SICTERMAN, geliefde Echtgenoot van

Jagtwijk, onder Colham,

J. G. H. HOLSHEIMER.

den 14 April 1829.

Naastbestaanden gelieven deze algemeene tevens als bijzondere kennisgeving te willen aannemen.

*. Getrouwd:

HINDRIK REINTS DE RUITER

Dockum

den 20 April 1829.

en ANNA MARIA GLASIUS.

Familie, Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene voor bijzondere kennisgeving aan te nemen.

*. Getrouwd:

GERARDUS HENDERIKUS FEIJEN,

van Nieuwe Pekel-A,

Veendam

den 21 April 1829.

en NICOLA GEZINA SINNIGE,

van Veendam.

*. Getrouwd:

GERRIT HEERES

Zuidbroek

den 22 April 1829.

en HENDRINA JOHANNA VAN LIESSENT.

*. Getrouwd:

EGBERT BRONNEGER

Groningn

den 22 April 1829.

en TRIENTJE HEIKENS.

*. Heden overleed mijn hartelijk geliefde Echtgenoot THOMAS LIEFTINCK, in leven Predikant alhier, in het 58ste jaar zijnes levens, het 32ste zijner bediening, het 14de onzer echtvereniging. God, die niet antwoordt van zijne daden, nam hem, die bij de Gemeente zoo geacht, voor mij zoo dierbaar, voor onze vijf kleine Kinderen zoo noodig was, door eene beroerte weg. Diep bedroefd, beweent ik dit zwaar verlies, doch ik wensch Gode te zwijgen, in zijn woord mijn' troost te zoeken en mij te sterken door het vertrouwen, dat hij, die de God der liefde is, de Man der Weduwen, de Vader der Weezen zijn wil.

Lippenhuizen

den 15 April 1829.

E. B. VAN DER MEULEN,

Wedw. THOMAS LIEFTINCK.

Deze dient tot bijzondere kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

*. Heden ontvingen wij het treurige bericht, dat onze geliefde Vader en behuwd Vader, de Wel Edele Gestrenge Heer JASPER GANDERHEIJDEN, Burgemeester der Gemeente Rossum en Lid van den Hoogen Dijkstoel in Boemelrewaard, op den 13den dezer, in den ouderdom van bijna vierenzeventig jaren, zijn voor ons zoo dierbaar leven eindigde. Wij deelen deze, ons diepbedroevende tijding aan onze vrienden en betrekkingen mede, ons overtuigd houdende van hunne liefderijke belangstelling.

Winschoten

den 16 April 1829.

A. A. GANDERHEIJDEN.

H. GANDERHEIJDEN,

geb. MUNTINGHE.

*. Heden overleed, aan verval van levenskrachten, mijne geliefde Echtgenoot JANTJE WALDRIKS, in den ouderdom van 69 jaren en 2 maanden.

Winschoten

den 18 April 1829.

JOOST HARM KLEIN.

Familie, Vrienden en Bekenden gelieven deze voor bekendmaking aan te nemen.

*. Heden avond, te negen uren, bezweek voor den herhaalden aanval van eene allerhevigste koorts Mevrouw JULIANA DOROTHEA KJMMELL, Weduwe van wijlen den welverwaardigen Heer H. VAN ITTERSUM, in leven predikant te Kropswolde. Zij bereikte den ouderdom van 76 jaren en 11 maanden. Sappemeer den 20 April 1829.

*. Verkoop van BOEKEN,

Op Maandag, den 4 Mei 1829, en volgende dagen, ten huize van L. VAN DER MOLEN, aan de Breede Markt, te Groningn; waarvan de Catalogus bij R. J. SCHIERBEEK is te bekomen, a 5 cents voor de Armen.

UITBESTEDING van WATERMOLENS.

Op Maandag, den 11 Mei 1829, des namiddags te 3 uren, ten huize van de Weduwe PIETER SIJBENS, te Bellingwolde, zal, op nadere approbatie, worden Uitbested: het BOUWEN van vier WATERMOLENS van 23 Ellen Vlugt; — de Voorwaarden zullen acht dagen vóór de Uitbesteding ter lezing liggen ten huize van Uitbesteding, alsmede bij den Logementhouder L. VAN DER MOLEN, aan de Groote Markt, te Groningn, terwijl daags vóór en op den dag van Uitbesteding de noodige aanwijzing in loco zal worden gedaan; — en voorts zal op Dingsdag, den 12 Mei, ten huize van HARM N. SIKS, te Klein Ulsda, de Uitbesteding geschieden van het GRAVEN der NIEUWE MOLENTOGTEN, en het VERBREEDEN der RINGSLOOT, alsmede het LEGGEN van eene KLIEVE in den *Aa-Dijk*; — voorwaarden hiervan zullen in tijds ter lezing liggen bij H. N. SIKS voornoemd.

Namens de Volmagten:

A. A. TER COCK.

*. Op HEDEN, VRIJDAG, namiddag te 2 en 5 uren en MORGEN, ZATURDAG, den 25 April 1829, den geheelen dag, (om de veelheid van Percelen) des voormiddags te 10 en des namiddags te 2 en 5 uren, zullen er, in de BROER-STRAAT, in eene BEHUIZING staande aldaar, op den hoek van den Professors-gang, publiek worden Verkocht: diverse fraaie MAJONIE-HOUTEN en andere MEUBILAIRE GOEDEREN, bestaande in vier

SECRETAIRES, CIPHONIERE, COMMODOES, KANTOOR, TREK-, LADE- en andere TAFELS, STOMMEKNECHT, GLADHOUTEN en ANDERE LE- DEKANTEN, BRUSSELSCHÉ STOELN, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, eene FORTE-PIANO, PENDULES, PORSELEIN, GLASWERK, ENGELSCH AAR- DEWERK, VERLAKT GOED, KOPER en TIN, extra mooie PLEETWER- KEN, BEDDEGOED, twee OOSTINDISCHE LEDEKANTS DEKENS, LIN- NEN, TAFELGOED, eenige JAGTGEWEREN en meer andere GOEDEREN. Welke Goederen op gisteren reeds zijn bezigtigd, en nog op heden middag, van 11 tot 1 uur, nader in oogenschijn kunnen worden genomen.

Mr. E. J. OFFERHAUS, Notaris.

Op MAANDAG, den 27 April 1829 en volgende dagen, telkens te be- ginnen des voormiddags te 10 uren, zullen er, voor de Behuizing van de Erven wijlen den Heer W. VAN SWINDEREN, aan het Groote Kerkhof, te Groningen, publiek worden Verkocht: diverse HUISMEUBELN, bestaande in KABINETTEN, KANTOOR met BOVENSTUK, COMMODE, SLAAPKABINET, PULPITRUM, HOEKBUFET, BOEKENKASTEN, CANAPÉ, KLOK LANTAARN, TREK-, LADE-, CILINDER- en andere TAFELS, differente STOELN, SPIEGELS, allerhande PORSELEIN, waaronder GROOTE STELLEN, TAFEL- en THEE- SERVIEZEN, GLAS- en ander AARDEWERK, eene GLAZEN KROON, VER- LAKT GOED, KOPER, TIN, IJZER, BLIKGOED en VAATWERK, LEDE- KANTEN met BEHANG, BEDDEGOED, TAPIJTEN, KARPETTEN, GANC- LOOPERS, een GLADMANGEL, een LOODEN TUINBEELD met ZERKEN PEDESTAL, groote TUINBANK en GEREIDEKAST; — voorts eene BE- LANGRIJKE VERZAMELING van omstreeks 100 stuks SCHILDERIJEN, waar onder eenige zeer groote en van beroemde Meesters, zeer geschikt tot ALTAARSTUKKEN; voorts vier levensgroote CHINESCHE BEELDEN, kost- baar gekleed, en twee TORENS van PEKIN; fraaie STUKKEN in WAS GE- BOETSEERD, eene menigte TEEKENINGEN en PLATEN en andere ZELD- ZAAMHEDEN; ook eenige ANTIQUE SCHOORSTEENMANTELS en andere KAMERBEKLEEDSELS, vervaardigd uit gesneden en ten deele rijk verguld Hout, met zware MASSIF MARMEREN PILAREN; en eindelijk verschillende SCHOORSTEENSTUKKEN en KAMERBEHANGSELS, zoo uit- muntend Geschilderd door beroemde Meesters, als van kostbaar Tapijt- werk.

De SCHILDERIJEN en ZELDZAAMHEDEN zullen Verkocht worden op Woensdag, den 29 April 1829, des morgens te 10 uren precies te beginnen. Alles te bezien bevorens den Verkoop, des Vrijdags namiddags van 2 tot 5, en des Zaturdags voormiddags van 10 tot 12 en des namiddags van 2 tot 5 uren.

Mr. E. J. OFFERHAUS, Notaris.

VERKOOPING

VAN EENEN AANZIENLIJKE INBOEDELE.

Mr. F. I. ABRESCH, openbaar Notaris, residerende te Zuidhorn, gedenkt, ten verzoeken van de beneficiaire Erfgenamen van wijlen den Heer H. J. VAN HOLDINGA, in leven Burgemeester der Gemeente Grijskerk, op Woensdag, den 29 April 1829 en volgende dagen, telkens des voormiddags precies te 10 uren te beginnen, aan de Boerenplaats van den overledene, op de Waard, onder Grijskerk, publiek, op Boelgoeds Condiën, te Verkoopen: een' zeer aanzien- lijken en deftigen INBOEDEL, bestaande in onderscheidene fraaie HUISMEU- BELEN, als: KABINETTEN, SECRETAIRE, differente TAFELS, STOELN, SPIEGELS, KASTKLOK, esne FORTE PIANO, uitmuntende BEDDEN met TOEBEHOOREN, LINNENS, TAFELGOED, MANS KLEEDEREN, GOUD en ZILVER, eene groote menigte PORSELEIN, GLAS- en ENGELSCH AAR- DEWERK, KOPER en TIN, BLIK- en IJZERWERK, voorts 16 koperen MOLDEN, dito AKERS en verdere MELKGEREEDSCHAPPEN, alsmede eene groote partij STROO en DAK; voorts een KOOLKLEED met TOEBEHOOREN, en hergene verder te voorschijn zal worden gebragt; zullende op den tweeden dag, mede voor een Seizoen, worden Verhuurd: ongeveer 25 Bunders LAND, gelegen op de Waard, onder Grijskerk, in percelen, om te Hooijen of te Weiden.

Mr. F. I. ABRESCH.

Mr. D. SURINGAR, Notaris te Beetsterzwaag, als hiertoe benoemd bij vonnis van de Regtbank te Heerenveen, zal, ten overstaan van den Heer VRE- DEREGTER van het Kanton Beetsterzwaag, publiek, bij Strijkgeld, Verkoopen: Het zeer bekend florissant LOGEMENT, DE KORENBEURS genaamd, staande op de Gorredijk, bij BALTUS DE VOS sedert een groot aantal jaren met veel succes bewoond; — bestaande in eene zeer sterke HUIZING, voorzien van drie royale Benedenkamers, eene Keuken, Lokaal, waarin sedert vele jaren de Waag is gehouden, Kelder, Regenwatersbak, KOE- en PAARDENSTALLINGEN voor ongeveer 60 Paarden, Put en Bleekveld, vijf royale Bovenvertrekken, voorzien van genoegzame Slaapplaatsen; voorts een ruime Zolder en Bergplaat- sen van Turf, Hooi en Stroo en verdere Gerijfelijkheden; — verder nog onge- veer een Bunder uitmuntend WEILAND, te Kortezwaag.

Wie gading maken, kunnen komen op Woensdag, den 29 April 1829, des namiddags te 3 uren precies, ten huize van den Logementhouder B. DE VOS, op de Gorredijk.

HOUTVEILING.

J. VEENHOVEN, Hz., Griffier van het Vredegeest van het Kanton Hoogezand, zal, op Woensdag, den 29 April 1829, des morgens te 10 uren, ten huize van den Kastelein JAN L. VAN CALCAR, te Sappemeer, onder Houtkoopters, veil- en en verkoopen: eene extra mooie van Elbing aangevoerde lading HOUT, bestaande in 70 stuks GREENEN BALKEN van 14 tot 60 voeten.

J. VEENHOVEN, Hz., Griffier.

BOELDAG.

J. VEENHOVEN Hz., Griffier van het Vredegeest, Kanton Hoogezand, zal, op Donderdag, den 30 April 1829, des morgens precies te 10 uren te beginnen, te Haren, ten huize van wijlen de Wedw. CORNELIS BOLHUIS, publiek Ver- koopen: de GEHEELE INBOEDEL, bestaande in 22 stuks HOREN- VEE, 3 PAARDEN, OUDE en JONGE VARKENS, CHAIS, BOEREN- WAGENS, PLOEG, EIDEN, KERN, TIENEN, VATEN, KOPEREN EMMERS, KABINETTEN, KLOK, SPIEGELS, TAFELS, STOELN, KO- PER, TIN, ENZ.

J. VEENHOVEN, Hz., Griffier.

MAANDAG, den 27 April 1829.

des morgens te 8 uren precies te beginnen, zullen, voor het NIEUWE BOEL- HUIS, worden Verkocht: zeer deftige HUISMEUBELN, waaronder eene buitengewoon fraaie MAHONIEHOUTEN SECRETAIRE, dito EIKEN, uitmuntend ligt gekleurd EIKEN KISTKABINET, dito onderscheidene KABI- NETTEN, BUREAUX, mooie BRABANDSCHE STOELN, groote kostbare SPIEGELS en SCHILDERIJEN, een STELLETJE, TAFELS, KOPER en TIN, ENZ.; voorts uitmuntende VROUWEN- en MANS KLEEDEREN en veel meer andere GOEDEREN. Alles te bezien Zaturdag namiddag van 3 tot 7 uren.

Op MAANDAG, den 27 April 1829, des namiddags te 2 uren (precies) te beginnen, wegens de veelheid der Percelen, zullen, door de Firma BOS & COMP., bij HALFWEGSMOLEN, buiten de Ebbinge-poort, ten verzoeken van Mejufvrouw de Wedw. B. DOORENBUSCH, worden Verkocht: eene groote partij beste, drooge IPEREN, EIKEN, ESSCHEN en BEUKEN POSTEN, van 6, 5, 4, 2 en 1½ Duimen dik, waaronder een 1½ Duims Eiken Post, lang 30 Voeten, breed 22 Duimen, EIKEN en andere BALKEN, KOZIJNEN, GLASRAMEN, AFBRAAK, KISTEN, VATEN en BAKKEN, drie zware IJZEREN TAKELKETTINGEN, eene beste GEEL GELAKTE CHAIS met Dussel- boom met IJzeren Beugels, WAGEN- en CHAISGEREIDEN, HOOFDSTELLEN, ENZ., eene beste groote KERN met IJzeren Hoepels, dito KERNWIGT, een groote BUILKIST; voorts een extra beste ZWARTE 8 jarige RUIN, mak en trouw, drie beste VAALMELKTE KOEIJEN, drie JONGE VARKENS, eene GEIT en veel meer andere GOEDEREN; kunnende dezel- ve des morgens van 9 tot 1 uur door de gegadigden worden in oogenschijn genomen.

Op DINGSdag, den 28 April 1829, des namiddags te 2 en 5 uren, zullen, door de Firma BOS & COMP., voor de Behuizing van C. CIVANCIE, in de Oude Kijk-in 't Jat-straat, worden Verkocht: zindelijke HUISMOBI- LIA, bestaande in een EIKEN KABINET, DITO KANTOOR, eene uitmuntende TREKTAfel met mahoniehouten Rand, eene DITO met een smalten Rand, beste EIKEN LADE- en andere TAFELS, diverse STOELN en LEDEKANT met groen Behang, een DITO zonder Behang, TWEE STELLEN BEDDEGOED met TOEBEHOOREN, KOPER en TIN, BLANKE VUURHAARDEN en meer ander MOBILIA. Te bezien des morgens van 10 tot 12 uren.

WOENSDAG, den 29 April 1829, des namiddags te 2 en 5 uren, zul- len, door de firma BOS & COMP., voor de Behuizing van DERK LUKAS OOSTERVELDT, bij Oosterpoorten-boog, worden Verkocht: twee EIKEN KABINETTEN, KLOK, TAFELS, STOELN, PORSELEIN, GLASWERK, KOPER en TIN, waaronder 4 beste KOPEREN MELKEMMERS, LADDERS, KARREN, KORVEN, KISTEN, VATEN, BRANDHOUT en veel meer ande- re GOEDEREN.

Op WOENSDAG en DONDERDAG, den 29 en 30 April 1829, des mor- gens te 10 uren en vervolgens, zal, door de Firma BOS & COMP., voor de Behuizing van de Heeren SOLARO & COMP., in de Poole-straat, worden Verkocht: de geheele zindelijke INBOEDEL, bestaande in KABINET, BUREAUX, beste KASTKLOK, STOELN met Rode Tulp en Matten Zit- tingen, mooie SCHILDERIJEN en SPIEGELS, groot LEDEKANT met Wit BEHANG, diverse TAFELS, PORSELEIN, GLAS en AARDEWERK, KOPER en TIN, VERLAKT GOED, BLIK, IJZER en VAATWERK, verscheidene Stellen uitmuntend BEDDEGOED met TOEBEHOOREN, BED- en andere LIN- NENS, TAFELGOED, ZILVEREN LEPELS en VORKEN, eene partij BOE- KEN, drie DRAAGKASSEN en veel meer andere GOEDEREN. Alles te be- zien daags bevorens, des voor- en namiddags, van 10 tot 12 en van 2 tot 5 uren.

DONDERDAG, den 30 April 1829 en volgende dagen, des morgens te 10 uren te beginnen, gedenkt de Firma BOS & COMP., voor de Behuizing van JAN KAMPENGA, aan de Vischmarkt, voetstoots, door Kwitering van Affaire, uit te Verkoopen: allerhande HUISMOBILIA, benevens eene groote partij ENGELSCH AARD- en GLASWERK, GROF STEENGOED en veel meer an- dere GOEDEREN, te veel om te detaileren, zoo als dezelve ten dage van Verkoop zullen worden ter Tafel gebragt.

Vrijdag en Zaturdag, den 1 en 2 Mei 1829.

zullen, door de firma BOS & COMP., ten huize van D. VAN DEN BERG, te Helpman, voetstoots, aan de meestbiedenden, worden Verkocht: pl. m. 200 stuks ECHTE WATERPROEFHOEDEN, in diverse kwaliteiten, benevens eeni- ge stukken supra-fijn BLAAUW-, BRONS-, ZWART-, GEMELLEERD- en GROEN LAKEN, hetwelk alles Donderdag bevorens, ten huize bovengemeld, kan worden bezien.

Te HUUR, om in Mei eerstkomende te aanvaarden: eene BEHUIZING en een TUIN er achter met vele vrucht dragende Boomen, staande te Helpman, zijnde zeer geschikt tot een Zomerverblijf; te bevragen bij den EIGE- NAAR en BEWONER, lett. A no. 18 V. Hetzelfde is ook UIT DE HAND TE KOOP.

NB. Te HUUR, om op Mei te aanvaarden: eene BOVENWO- NING met een' vrijen Opgang, in de Gelkinge-straat, lett. T no. 29, rood E no. 87. Te bevragen bij den Bewoner der Behuizing N. LUIKEN.

GEOCTROJEEERDE BRANDSPUITEN.

De ondergeteekenden adverteren, dat het Z. Maj. den Koning, bij Hoogst- deszelfs besluit van den 6 Februarij 1829, no. 46, goedgunstig behaagd heeft, aan hen te verleen: OCTROOI op de UITVINDING van BRANDSPUI- TEN, naar eene geheel nieuwe CONSTRUCTIE, en dus verschillende van die, tot heden in gebruik geweest, waarvan steeds eene vervaar- digde, in hunne Fabriek, ter bezigtiging, aanwezig is. — De juiste en aan het oogmerk allezins voldoende werking dezer Spuiten, doen dezelve van de gunstigste zijde aanbevelen. — Terwijl tevens hunne KATOENSPIN- NERIJ, KOPER- en IJZERGIETERIJ, alsmede het vervaardigen van WERK- TUIGEN, bij voortdurend blijft aanbevelen.

Haarlem

den 14 April 1829.

F. I. PRINCE & COMP.

De ondergeteekenden, door de Heeren F. I. PRINCE & COMP., te Haarlem, benoemd en aangesteld als derzelver CORRESPONDEN- TEN en COMMISSIONAIRS voor de PROVINCIE GRONINGEN, ter Ver- koop van bovengemelde GEOCTROJEEERDE BRANDSPUITEN, hebben de eer bij deze te berigten, zoo wel aan alle PLAATSELIJKE BESTUREN, als PARTIKULIEREN, dat ten hunnen Kantore kan worden verkregen inzage van het wel geteekend MODEL van meergemelde Brandspuiten, alsmede alle verdere noodige inlichtingen omtrent derzelver gebruik, en de Prijs- zen en Condiën, waar voor zoo wel de SPUITEN, als derzelver SLAN- GEN, verkrijgbaar zijn.

Groningen

den 22 April 1829.

S. J. VAN COEVORDEN & ZON.

Bij T. A. VAN DER BORGH,

in de Oude Kijk-in- 't Jat-straat, op den hoek van de Achter-de-Muur, W. z., alwaar de 3 Tabaks Rollen voorhangt, heeft op heden ontvangen: beste fijne THEEEN, als: PECCO f 3 — 50, JOOSJES f 2 — 80, HYZAN f 2 en f 2 — 20, UXIM f 1 — 50 en f 1 — 80, fijne CONGO f 1 — 20 en f 1 — 40, CAMPOI f 1 — 20 en f 1 — 40, CAP. SOUCHON f 1 — 20 en f 1 — 40, HYZAN-CHIN f 1 en f 1 — 20, beste POTRAZIJNEN 40 Cents, nieuwe GIERST 10 Cents, RIJST 12½ en nieuwe DITO 15 Cents, beste GEBR. JAVA KOFFIJ 40 Cents; verder WIJN, BRANDEWIJN, JENE- VER en LIKEUREN, en hertene in eenen kompletten Winkel behoort, tot de naaste Prijzen, in het groot en klein.

Ter informatie zijner geëerde Begunstigers, berigt de ondergeteekende, dat de PRIJZEN der PANNEN en VLOEREN voor dit jaar eveneens zullen genoterd worden, als door hem in het verlopen jaar is geschied; hij verzoekt dus geene Notitie te nemen van de vroeger door hem afgezondene Prijs- Couranten dier Artikelen.

Harlingen

den 15 April 1829.

F. F. VAN EST A.

Bij E. DE BOER en ZON, gekwalificeerde Kollektors der KON. NE- DERL. LOTERIJ, zijn voor de 145ste LOTERIJ, (waarvan de Eerste Klasse op Maandag, den 27 April aanstaande, zal trekken.) LOTEN IN KOOP voor ALLE KLASSEN te bekomen: een GEHEEL LOT à f 69 — 00, HALF f 34 — 50, VIJFDE f 13 — 80, TIENDE f 6 — 90 en een TWINTIGSTE f 3 — 45; alsmede IN KOOP voor de EERSTE KLASSE: een GEHEEL LOT f 14 — 00, HALF f 7 — 00, VIJFDE f 2 — 80, TIENDE f 1 — 40 en een TWINTIGSTE f 0 — 70.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 17 tot en met den 23 April zijn alhier geboren 12 zoons en 7 dochters; gehuwd 6 paren; overleden 13 ouden en 5 jongen.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN, op de Beurs te Amsterdam, den 21 April.			
Werkel. Sch. 2½ pc. 58 ½	Weener Obl. 5 pc. 89½-90	Pruiss. in Lond. 5 pc.	—
Rest. uitg. S. 7½-15½	Certif. — 4 — 74½-75½	— ve leening. 5	—
Kansb. v. dito 20½-25½	Bank-Actien. — —	Eng. Gecons. 5	— 88 — 88½
Stell. uitg. K. — —	— — — —	Fr. F. op d. r. 5	—
Amort. Synd. 4½-100½-100½	— — — —	Idem op d. r. 5	— 79½-80
Lasrenten. — 2½-96¾-97½	— — — —	Certif. v. dito. 5	— 75½-76
Hand.-maats. 4½-88½-89½	Oblig. Metal. 2½	Nap. Fonds 5	—
Oblig. Rusl. 5 — 100½-100½	— 5 — 95 — 95½	Idem in Nap. 5	— 80 — 80½
Russ. Inscr. 6 — 57 — 57½	Neg. Lond. 5 — 9½-95	Idem in Lond. 5	— 84 — 84½
Certif. v. dito. 6 — 57½-57½	Oblig. Spanje 5½	Den. te Lond. 5	— 64½-66
— Hamb. 5 — 87 — 87½	— Al. 510 dito 5 — 7½-8	Nieuwe Russ. 5	— 99 — 99½
— Neg. Lond. 5 — 89 — 89½		Pools. Aand. 300	— 90 — 91